

Asia: VN/26572/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain ja Oikeuspalveluvirastosta annetun lain muuttamisesta

1. Yleiset kommentit

Lausuntonne yleisesti esityksestä

Rovaniemen, Ranuan ja Posion sovittelutoimisto kiittää mahdollisuudesta lausua ja kannattaa oikeusministeriön hallinnonalalle siirtymistä. Katsomme, että tämä muutos parantaa sovittelun asemaa oikeusjärjestelmässä ja luo edellytykset sovittelutoiminnan laajentamiselle ja kehittämiselle.

Lausuntonne vaikutusten arvioinnista

Rovaniemen, Ranuan ja Posion sovittelutoimisto toivoo, että sovittelupalvelut valtioillistetaan lähitulevaisuudessa. Tämän valtioillistamisen luo paremmat edellytykset sovittelutoiminnan yhdenmukaiselle kehittämiselle. Lisäksi sovittelulaissa mainittuja rahanjakokriteereitä ja painokertoimia tulisi muuttaa. Mikäli valtioillistaminen ei ole lähiaikoina ajankohtaista, rahanjakoon ja palveluntuottamiseen liittyvää lainsäädäntöä on syytä arvioida nykyisen toimintaympäristön ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

2. Ehdotukset palvelujen järjestämisvelvollisuudesta ja valvonnasta (Sovittelulaki 7 ja 7a §)

Kommenttinne ehdotuksesta

Kannatetaan ehdotusta sovittelupalveluiden järjestämisvelvollisuudesta ja valvonnasta.

3. Ehdotukset neuvottelukuntaa koskeviksi muutoksiksi (Sovittelulaki 6 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

Emme kannata ehdotusta tehdä neuvottelukunnan asettamisesta harkinnanvaraista.

4. Ehdotukset tietojensaantioikeudesta (Sovittelulaki 15, 16 ja 25 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

Rovaniemen, Ranuan ja Posion sovittelutoimisto kannattaa ehdotuksia tietojensaantioikeuden selkeyttämiseen. Se madaltaa kynnystä muiden viranomaisten, kuten esim. koulujen aloitteiden tekemisestä sovittelutoimistoihin. Jotta sovittelun edellytykset voidaan selvittää asianmukaisesti, on ehdottoman tärkeää, että sovittelutoimistot saavat tarvittavat tiedot salassapitosäännösten estämättä.

5. Ehdotukset julkisuuslain soveltamisesta (Sovittelulaki 20 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

6. Ehdotukset siirtymäsäännöksiksi (Sovittelulaki)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

7. Ehdotus talous- ja velkaneuvonnan erottamiseksi oikeusaputoimistoista (Laki Oikeuspalveluvirastosta 1, 2, 4 ja 9 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

8. Ehdotus esteellisyyssäännöksistä (13 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

9. Ehdotus asiakkaan ohjaamiseksi toiseen toimistoon mm. esteellisyystilanteissa (14 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

10. Ehdotus Ahvenanmaan oikeusapu- ja edunvalvontatoimiston johtajaa koskeviksi säännöksiksi (4, 9 ja 15 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

11. Muut huomiot

-

Vapaaehtoistyön arvo on tunnustettava ja heidän asemastaan on pidettävä huolta myös hallinnonalauudistuksen jälkeen.

Sovittelutoiminnan valtiollistaminen on paras keino yhtenäistää sekä henkilöstön että asiakkaiden asemaa. Tällä hetkellä palvelun laatu ja toimistojen henkilöstöjen olosuhteet vaihtelevat suuresti, johtuen resurssien ja palveluntuottajien eroista.

Sovittelutoiminnan valtionavustuksen jakamisperusteet on muutettava, sillä sovittelutoiminnalle vuosittain jaettava valtionavustus jakautuu epätasaisesti eri sovittelutoimistoille. Valtionavustuksen jakoperusteet ovat vanhentuneet, eikä niissä oteta huomioon esimerkiksi sovittelualoitteiden määrää, toiminnan kehittämistä, sovittelun laatua ym.

Keränen Minna
Rovaniemen, Ranuan ja Posion sovittelutoimisto